

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

**Nyelvi hátrányok vizsgálata; „Csak anyanyelvemen lehetek igazán én” (Kosztolányi Dezső)
Szigeti-Gazdag Zsófia Bianka**

Neveléstudomány MA, levelező tagozat

Neveléstudományi Intézet, Anyanyelvi és Gyermek kultúra Tanszék

Témavezető: Kövérné Nagyházi Bernadette PhD, egyetemi docens, Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem - Kaposvári Campus

A diplomadolgozatom témájának a nyelvi hátrány vizsgálatát választotta. Nagyon fontosnak tartom a témát, és pedagógusként kötelességem is foglalkozni vele, továbbá hátrányos helyzetű településen tanítok, ahol a tanulók nagy részénél fent áll ez a lemaradás.

Miután kifejtettem részletesebben miért is választottam ezt, következett a szakirodalmi áttekintés. Számos olvasnivalót találtam ehhez kapcsolódóan, de igyekeztem csak a dolgozatomhoz kapcsolódó legfontosabb elemeket, tényanyagot kiragadni, és összegyűjteni. A problémafelvetés után a szocializációs nyelvi különbségekre tértem ki, majd pedig az összefüggésére a tanulmányokkal, iskolai teljesítménnyel, amely a kutatásommal is szorosan összefüggésben áll.

Ezt követte a kutatásom, amellyel célom az volt, hogy megtudjam, mennyire van jelen a nyelvi hátrány a gyermekek között a településen, ahol felnőttem és jelenleg tanítok, összehasonlítva a hasonló korú tanulókkal, akik egy közeli, városi elitebb iskolában részesül oktatásban és ezen a településen éli mindennapjait. Öt feladattal dolgoztam, amelyek típusukban is eltérőek, ezek a következők: hiányos vers kiegészítése, előre megadott szavakkal; rövid szövegértés, rokon értelmű szavak, kakukktójtás, ellentétes jelentésű szavak, továbbá egy kreatív írás. A hátrányos helyzetű intézményből 20-an adtak választ kérdéseimre, az elit iskolából 47-en. Az eredményekkel bebizonyosodott, hogy valóban fent áll a lemaradás a hátrányos helyzetű gyerekeknél.

Kutatásomnak köszönhetően sikerült jobban megismernem, hogy melyik az a terület, amelyben lemaradásban szenvednek a tanulóim, mit kell erősítenem, így az eredményeim alapján elkészítettem egy fejlesztési tervet, amelyet már el is kezdtem megvalósítani. A foglalkozások végén a résztvevő osztállyal ismét felmértem a képességeiket.

Majd a későbbiekben tervezem a kutatásomat kiterjeszteni, amelyet először a falusi iskola nagyobb diákjaival végzek el.